

6. ministerská konferencia Krakov 2000: Mediálna politika zajtrajška

Deklarácia

Ministri štátov zúčastnených na 6. Európskej konferencii ministrov o masmediálnej politike, ktorá sa konala v Krakove v dňoch 15. - 16. júna 2000,

pripomínajúc záväzok členských štátov Rady Európy k základným princípom pluralistickej demokracie a k rešpektovaniu ľudských práv,

podčiarkujúc principiálnu dôležitosť slobody vyjadrovania a informácií, voľného toku informácií a myšlienok a mediálnej slobody pre demokraciu, ako je to zakotvené v článku 10 Európskej konvencie o ľudských právach, vrátane princípu vydavateľskej nezávislosti,

zdôrazňujúc dôležitosť práce vykonanej Radou Európy za posledných 50 rokov pri propagácii slobody vyjadrovania a informácií a mediálnej slobody na paneurópskej úrovni, hlavne po demokratických zmenách v strednej a východnej Európe, vítajúc aktivity Rady Európy zamerané na podporu slobody vyjadrovania, hlavne postupy iniciované na politickej úrovni Výborom ministrov a Parlamentným zhromaždením v oblasti monitorovania zhody členských štátov so záväzkami, ktoré prijali v súvislosti so slobodou vyjadrovania a informácií,

znovu zdôrazňujúc rozhodujúcu úlohu Rady Európy pre podporu rozvoja demokracie a dodržiavania ľudských práv, hlavne definovaním obecných princípov v oblasti mediálneho práva a politiky, v kontexte pokračujúcich politických, kultúrnych, ekonomických a technologických zmien v mediálnej oblasti,

odvolávajúc sa na závery prijaté 5. Európskou ministerskou konferenciou o masmediálnej politike (Thessaloniki, december 1997), ktoré zdôraznili predovšetkým význam mediálnej politiky zameranej ako na využívanie príležitostí, tak i na ochranu pred rizikami, ktoré môžu vyplývať z nových informačných a komunikačných technológií,

súhlasia so zintenzívnením medzivládnych aktivít Rady Európy v oblasti médií na paneurópskej úrovni, ktoré sa majú sústrediť na podstatné úlohy v súlade so závermi prijatými na 2. summite hláv štátov a vlád Rady Európy, ako aj v súlade s Deklaráciou Výboru ministrov o európskej politike pre nové informačné technológie,

súhlasia, že ľudské a demokratické rozmery komunikácie by mali byť jadrom týchto aktivít oscilujúcich okolo nasledovných štyroch ústredných osí:

- rovnováha medzi slobodou vyjadrovania a informácií a inými právami a oprávnenými záujmami,
- pluralita mediálnych služieb a obsahu,
- podpora sociálnej súdržnosti,
- prijatie regulačného rámca pre médiá vo svetle prebiehajúcich zmien,

súhlasia s nasledovným programom činnosti na paneurópskej úrovni.

Tento program činnosti by mal byť prijatý Riadiacim výborom pre masmédiá (CDMM) Rady Európy

- v spolupráci s ostatnými príslušnými orgánmi Rady Európy a ďalšími subjektami, ktorých sa problematika týka, hlavne s profesionálnymi mediálnymi organizáciami, samoregulačnými a regulačnými orgánmi;
- na báze nástrojov a štandardov Rady Európy zohľadňujúc rozvoj na iných medzinárodných fórach;
- berúc do úvahy potrebu vyhnúť sa nepotrebnéj duplicite práce.

Program činnosti

I. Aktivity týkajúce sa rovnováhy medzi slobodou vyjadrovania a informácií a ostatnými právami a legitímnymi záujmami

CDMM by mal:

- zintenzívniť prácu na vytváraní rovnováhy medzi slobodou prejavu a informácií a právom na súkromie,
- zavŕšiť prácu o zverejňovaní informácií a vyjadrovaní názorov na politické osobnosti a verejných činiteľov, o zverejňovaní informácií vo verejnom záujme, ako aj o mediálnom spravodajstve o právnych spisoch, s cieľom definovať obecnú orientáciu pre celú Európu tak rýchlo, ako je len možné,
- preveriť problémy spôsobené šírením materiálov vrhajúcich pochybnosti na ľudskú dôstojnosť a integritu, dokonca aj v tradičných médiách,
- preveriť zavedenie on-line šírenia informácií jednotlivcami alebo inými zdrojmi, ktoré nemusia byť viazané profesionálnou žurnalistickou etikou alebo kódexami správania.

II. Aktivity týkajúce sa pluralizmu služieb a obsahu

CDMM by mal:

- monitorovať dopad rozvoja nových komunikačných a informačných služieb a trendu čoraz väčšej koncentrácie médií na pluralitu, s cieľom vyvinúť, ak je to vhodné, iniciatívy, ktoré môžu preukázať potrebu ochrany alebo podpory pluralizmu obsahu a služieb,
- v tomto kontexte preveriť význam ochrany diverzity zdrojov informácií pre pluralizmus,
- preveriť stratégie na ochranu princípu kultúrnej diverzity, ako je zakotvený v príslušných nástrojoch (dohovoroch, odporúčaniach, rezolúciách) Rady Európy, z hľadiska rozvoja na medzinárodnej úrovni a prispieť k diskusiám zameraným na podporu

a implementáciu tohto princípu na paneurópskej a medzinárodnej úrovni, v rýchlo sa meniacom prostredí,

- monitorovať dopad rozvoja nových komunikačných a informačných služieb na ochranu autorských a príbuzných práv, s cieľom podniknúť všetky kroky, ktoré by mohli preukázať potrebu zlepšiť úroveň tejto ochrany, berúc do úvahy potrebu adekvátnej rovnováhy medzi takouto ochranou a rozsiahlou cirkuláciou chránených prác a iného chráneného materiálu,
- ukončiť prácu o ochrane príbuzných práv vysielateľov.

III. Aktivity súvisiace so sociálnou súdržnosťou

CDMM by mal:

- pripravovať plány a opatrenia umožňujúce médiám podporovať sociálnu súdržnosť a zabráňovať hrozbe sociálneho vylúčenia a delenia vyplývajúceho z rozvoja informačnej spoločnosti,
- začať prácu o využívaní nových komunikačných služieb na podporu ich širokého prijatia a posilnenia ich demokratického potenciálu ako prostriedku celospoločenskej výmeny informácií a názorov,
- podporovať mediálne vzdelávanie a gramotnosť v nových službách s dôrazom na rozvoj kritického a analytického postoja voči mediálnemu obsahu, ako aj na zabezpečenie väčšej uvedomelosti jednotlivcov týkajúcej sa ponúkaných možností a výziev daných týmito službami, a tak prispieť k väčšej sociálnej súdržnosti,
- tvoriť plány a opatrenia, ktoré by mali pomôcť členským štátom rozvíjať verejnoprávne vysielanie v súlade s relevantnými princípmi Rady Európy, ako je stanovené v Rezolúcii o budúcnosti verejnoprávneho vysielania prijatej na 4. Európskej ministerskej konferencii o masmediálnej politike (Praha, december 1994) a ktoré by mali byť podporené v ostatných oblastiach a fórach,
- podporovať výmenu informácií a skúseností medzi členskými štátmi o poslaní, úlohách, organizácii a financovaní verejnoprávneho vysielania v digitálnom veku; kde je to vhodné, v rámci duálneho vysielacieho systému, s cieľom rozvíjať orientáciu členských štátov zameranú na umožnenie verejnoprávnym vysielateľom prispôbiť sa výzvam vyvolaným novým mediálnym prostredím,
- preveriť spôsoby podpory pluralistického a kvalitného programovania verejnoprávných vysielateľov, posilnenia ich nezávislosti a zabezpečenia ich vhodného a stabilného finančného rámca vo veku technologickej konvergenencie a globalizácie.

IV. Aktivity zamerané na prijatie regulačného rámca pre médiá

CDMM by mal:

- monitorovať a študovať rozvoj nových komunikačných a informačných služieb s ohľadom, ak je to vhodné, na definovanie obecných paneurópskych princípov s cieľom prijať regulačný rámec pre médiá,
- podporovať paneurópsku výmenu informácií a skúseností týkajúcich sa regulačných, koregulačných a samoregulačných iniciatív existujúcich v jednotlivých členských štátoch,
- preveriť právne a politické nástroje, ktoré už boli prijaté, s cieľom určiť, či vo svetle nových výrobných, spracovateľských a distribučných technológií v informačnej oblasti by nemali byť zmenené alebo doplnené inými právnymi alebo praktickými opatreniami,
- podporovať prijatie opatrení zameraných na obmedzenie škodlivých vplyvov, ktoré rozširovanie určitého obsahu (napr. násilie, pornografia) novými komunikačnými a informačnými službami môže mať na citlivé skupiny, napr. mládež, hlavne podporou rozvoja a koordinácie systémov klasifikácie obsahu, horúcich liniek pre sťažnosti na škodlivý obsah a kódexov správania sa v rámci tohto odvetvia 00000 v celej Európe,
- analyzovať obecné prístupy ku zvýšeniu uvedomelosti užívateľských kontrolných mechanizmov ponúkajúcich ochranu pred škodlivým obsahom ako aj ku vzdelávaniu užívateľov smerom k väčšiemu pochopeniu a zodpovednosti v tomto ohľade.

Vo svetle vyššie uvedeného programu činnosti žiadame Výbor ministrov Rady Európy, aby:

- sa podnikli všetky príslušné kroky na implementáciu tohto programu Riadiacim výborom a určili príslušné zdroje na túto činnosť,
- pokračovala a zintenzívnila kooperácia a podporné programy týkajúce sa médií, hlavne výcvik a zvyšovanie uvedomelosti oficiálnych kruhov a mediálnych profesionálov a určili príslušné zdroje na tieto činnosti.

REZOLÚCIA

k návrhu Európskeho dohovoru o právnej ochrane služieb založených na podmienenom prístupe

Ministri štátov zúčastnených na 6. Európskej konferencii ministrov o masmédiálnej politike, ktorá sa konala v Krakove 15. - 16. júna 2000;

v snahe podporiť rozvoj vysielania a nových komunikačných a informačných služieb v Európe, v záujme voľného pohybu informácií, myšlienok, skúseností a pluralizmu;

znepokojení aktami pirátstva voči týmto službám, ktoré narúšajú ich rozvoj, a tým aj záujmy operátorov, držiteľov práv a verejnosti, odhodlaní bojovať proti takémuto pirátstvu efektívnym spôsobom;

potvrdzujú návrh Európskeho dohovoru o právnej ochrane služieb založených na podmienenom prístupe, ako ho pripravil Riadiaci výbor pre masmédiá (CDMM) Rady Európy 14. júna 2000;

žiadajú Výbor ministrov Rady Európy, aby Dohovor prijal, otvoril ho čo najskôr na podpis a aby autorizoval publikáciu Dôvodovej správy k Dohovoru;

vyzýva všetky štáty a Európske spoločenstvo, aby pristúpili k Dohovoru po jeho otvorení na podpis s cieľom jeho čo najširšieho geografického uplatnenia, a teda efektívneho boja proti nezákonnému príjmu služieb založených na podmienenom prístupe.

Preklad: Ing. Kormančíková, Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisii